

[Kristen Amby.]

godt, men Forudsætningen for, at det virkelig er noget værd, at man konsoliderer, er jo, at man kan investere, at man kan udvide, at man kan forny, at man kan rationalisere. Det gøres ogsaa i den Udstrækning, det er muligt, men vi ved, at af Aarsager, der ikke kan tillægges os, er dette ikke nær muligt i den Udstrækning, det var ønskeligt.

Saa siger vi, derfor kan denne Ophobning af Konsolideringsmidler, der ikke kan anvendes, og som man forbyder udbetalt i Udbytte — og som maaske i visse Tilfælde af de paagældende, der skulde have Udbyttet, kunde anvendes til Investering i deres Foretagender —, meget let føre til, naar man gaar over i den Grøft, man nu er ovre i, at visse Selskaber ikke tager det saa nøje med Forøgelse af Omkostningerne, og det kan betyde, at man afvænses med at disponere økonomisk fornuftigt. Baade Lønninger, Tantiemer og meget andet, der kommer ind paa Omkostningskontoen, ser man mere large paa, naar der er Penge i Kassen, og naar man vel at mærke ikke har den Sikkerhed, at man til sin Tid, da Investeringen skal foregaa, har Midlerne selv, og den Sikkerhed borttager jo Staten. Jeg forstaa, at det ærede Medlem Hr. Lars M. Olsen vil ind paa den Betragtning, at man allerede nu skal fortælle, at disse Penge maa de i hvert Fald ikke selv disponere over efter Forgødtbefindende. Det vil igen betyde, at det kan gaa ud over vor Konkurrencedygtighed — en Dag skal vi vel være med i en Konkurrence —, og det vil igen sige, at det hindrer Genopbygning.

Men dernæst er der en enkelt Bemærkning, jeg ønsker at gøre til Slut. Det er saa let — og der er jo mange, der har benyttet sig af, at det er saa let — bare at falde over Aktieselskaberne, fordi, som man siger, det er de kapitalistiske Storforetagender. Mon man egentlig har tænkt paa, hvad det er, man selv siger? Hvis man ikke havde den Mulighed, eller man rent praktisk fragtog Folk Lysten til at organisere Erhvervslevet i Aktieselskabsform, hvad vilde saa Følgen blive? Ja, saa kunde man enten ikke faa de store Virksomheder, som kræver stor Kapital, eller ogsaa blev det kun de rige Mennesker, der kunde bygge de store Anlæg, sætte store Virksomheder i Gang. Aktieselskabet med alle dets Skavanker — der jo særlig fandtes i tidligere Tid, hvor man ingen Lovgivning havde — har dog betydet, at den ubemidlede Foretagsomhed og Dygtighed ved at skabe Tillid om sig har kunnet faa Penge fra de mange Kilder, og

saa fra Smaafolk, Penge, som kunde danne Basis for at sætte et stort Foretagende i Gang. Ja, jeg indrømmer, at hvis det er det, man vil til Livs, hvis man i Virkeligheden mener, at det er Staten, der skal sætte Foretagender i Gang, særlig de store, kan jeg forstaa det Synspunkt, man har, men hvis man mener, at nu gælder det rent praktisk om, at hvor der er Initiativ, Foretagsomhed og Vilje til Genopbygning, selv om det ikke er forbundet med egne Midler, skal det ogsaa udnyttes, saa er det Forslag, den højtærede Handelsminister har stillet, i høj Grad hindrende.

Den højtærede Handelsminister og den høje Regering kommer til at staa over for et Valg: om man praktisk vil arbejde paa Genopbygningen ad alle de Kanaler, man kan, eller om man først og fremmest ønsker at tilgodese dels principielle økonomiske Synspunkter, dels den vælgermæssige, demagogiske Linie, som har mæret dette Land i den sidste Menneskealder. Jeg troede egentlig, det skulde være forbi, men desværre har det vist sig, at det er det ikke.

Rasmussen (Gylling): Loven om Udbyttebegrænsning blev gennemført i Juni 1941 og var da tænkt som et Led i den almindelige Lovgivning, der gik ud paa at standse en begyndende Inflation. Man talte om Prisstop og Lønstop, og dette Forslag dannede et Led i den Kæde, som var paabegyndt. Nu er Udviklingen jo gaaet saaledes, at Prisstop og Lønstop har man ikke haft store Muligheder for at gøre noget ved. Med denne Lov og dens Virkninger med Hensyn til Udbytte er der ikke sket nogen Forandring siden dengang, og mange af de Mennesker, som skal leve af de Aktier, de har, og som ikke har kunnet faa noget forøget Udbytte af dem, er efterhaanden blevet uheldigt stillet. Man har ogsaa Eksempler paa, at Selskaber paa Grund af de Henlæggelser, der kræves, ligefrem har maattet laane Penge for at betale deres Skat. Det er ikke godt at fortsætte paa den Maade. Hvis man fra Lovgivningsmagtens og Samfundets Side anerkender, at Aktieselskabsformen er en nyttig Form for Igangsættelse af Virksomhed og Arbejde, saa maa denne Form naturligvis ogsaa have en fair Behandling fra Lovgivningsmagtens Side. Skal der lovgives paa dette Omraade — og det skal der selvfølgelig —, maa de Rammer, der trækkes op for, hvorledes man skal arbejde i disse Selskaber, og hvorledes man er stillet med Hensyn til Skat og Udbytte, være af en saadan Beskaffenhed, at de giver